

Ranby ger ut minnesbok om åren med Caroline

Caroline Ranby var antikvarie och känd i Kullabygden för sitt författarskap och sitt engagemang i traktens kulturhistoria. Hon avled 2019 efter en flerårig kamp mot bröstcancer, endast 55 år gammal.

Nu har hennes make Henrik Ranby, konstvetare och byggnadsantikvarie, skrivit en minnesbok om Caroline. Boken presenterades i augusti och ges ut på Lilla förlaget.

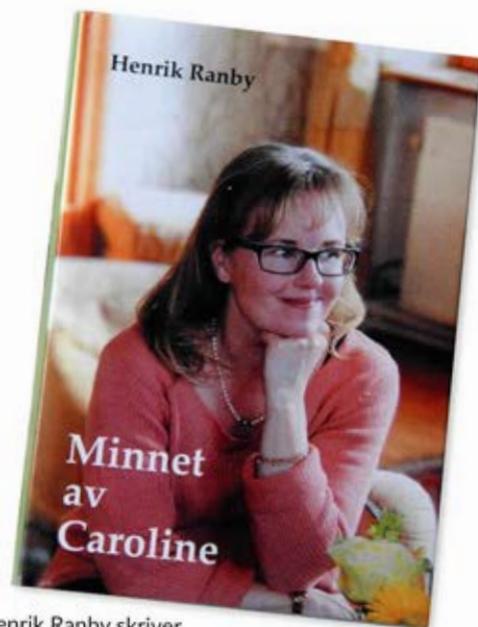
Det måste vara svårt, tänkte jag, att skriva en minnesbok om någon som har stått en så nära och efter så kort tid. Att berätta är förstås ett sätt att bearbeta sin sorg, vilket är viktigt. Men kan berättelsen vara intressant för oss andra?

I bokens första kapitel, Att dö i cancer, kastas vi direkt in i Carolines sista svåra sjukdomsperiod. Såsom anställd i vården har jag förstås oräkneliga gånger mött liknande situationer, men den professionella rollen är en annan. I boken blir läsaren delaktig i den plågsamma och kaosartade situation som det innebär att vara anhörig till en svårt sjuk person. Som anhörig vet man att det bara kan sluta på ett sätt, men hur hanterar man vägen dit? Det som slår mig vid läsningen är, trots stöd från sjukvård, anhöriga och vänner, ensamheten i rollen som make eller maka.

De följande delarna av boken är en kärlekshistoria. De handlar om Carolines uppväxt och tidiga år, men framför allt om Carolines och Henriks tid tillsammans med början 1992. Allt är inte i rosenrött. I kapitlet Kriser och kransar, som handlar om åren 2009–2014 – får vi även ta del av mörkare sidor av tillvaron. Mot slutet av kapitlet blir det klart att Caroline drabbats av en svår sjukdom som inte går att bota, endast lindra och fördröja. Caroline ville inte gärna kännas vid sin sjukdom, vilket möjligen ledde till att den upptäcktes för sent, men också till att hon inte ville att utomstående skulle veta att hon var sjuk.

Trots sin sjukdom arbetade Caroline till synes på som vanligt ända tills krafterna tog slut. Hennes sista stora verk var boken om Ebba Hochschild, född Gyllenstierna och drottning Victorias statsfru, som utkom år 2018. Mer allmänt känd i Kullabygden är kanske boken om fotografen Peter P. Lundh, utgiven 2013.

MINNESBOKENS SISTA KAPITEL, Minnet av Caroline, handlar om författarens sätt att bearbeta sin sorg. Hur man gör detta är förstås individuellt, men en nyckelmening i detta fall är: "Jag ville omedelbart ta kontroll ...". Just att "ta kontroll" kan vara ett framgångsrikt sätt att komma vidare. Att inte förbli passiv,

Henrik Ranby skriver personligt om sin avlidna hustru.

att försöka komma tillbaka till en normal tillvaro. Kapitlet avslutas med några av författarens dagboksanteckningar från det närmsta året efter dödsfallet. Av dessa kan man utläsa olika faser av bearbetning; nedstämdhet, omvärdering, grubbel, försök till nyorientering.

Henrik Ranbys bok är självutlämnande, och en personlig beskrivning av en svår sjukdomstid. Men också något mer. Vi får insikter i hur man trots allt kommer vidare i livet efter en nära anhörigs död. Här har vi alla något att ta till oss, vi som befinner oss mitt i livet. Henrik Ranby avslutar det sista kapitlet med orden: "... att när till sist allt ter sig överblickbart och bearbetat, så kommer ändå sorgen och saknaden att bestå". Så sant. ■